

עפ"ת 6063/11/18 - מרדכי בנימין נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 6063-11-18 בנימין נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:
לפני כבוד השופט ערן קוטון
מערער מרדכי בנימין
נגד מדינת ישראל
משיבה
פסק דין

1. לפניי ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחיפה (להלן: "בית משפט קמא") שניתן בהיעדרו של המערער בגדרי תת"ע 10372-07-16, ועל החלטה שלא להורות על ביטולו.

ההליך בבית משפט קמא

2. המערער הועמד לדין בבית משפט קמא על פי בקשתו להישפט, בגין ביצוע עבירה של נהיגה מעל המהירות המותרת, לפי תקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.

3. על פי כתב האישום שהונח לפני בית משפט קמא, בתאריך 27.2.16 בשעה 23:45, נהג המערער ברכב פרטי במהירות של 120 קמ"ש, בדרך שאינה דרך עירונית, בה מותרת מהירות נסיעה מרבית של 90 קמ"ש.

העבירה תועדה באמצעות מכמונת מהירות ניידת (להלן גם: "מכשיר הדבורה").

4. הדיון הראשון התקיים בבית משפט קמא ביום 11.12.16.

על פי אישור המסירה שצורף לתיק בית משפט קמא, חזרה הזמנה שנשלחה לכתובת המערער ברחוב גורדון 6 בכפר סבא, תוך ציון הערה "לא נדרש". עם זאת, מלבד סימון ההערה לא נמסר כל פרט אחר. בהיעדר אישור מסירה כדן נדחה הדיון ליום 4.4.17. במועד זה לא התייצב המערער. הוברר כי הזימון שנשלח לרחוב גורדון 6 בכפר סבא, חזר תוך ציון ההערה "עזב". הדיון נדחה ליום 19.11.17 והמשיבה ביקשה לזמן את המערער מ"רחוב ירושלים 6 כפר סבא". ביום הדיון, 19.11.17, שלח המערער לבית משפט קמא הודעה שלפיה נקרא בדחיפות לתרום דם. בית משפט קמא ראה בכך בקשת דחייה, קיבל את הבקשה והדיון נדחה ליום 25.4.18.

5. ביום 25.4.18, משלא התייצב המערער לביור דינו, ראה בכך בית משפט קמא הודאה בעובדות הנטענות בכתב האישום והרשיע את המערער על פי הודאתו בביצוע העבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

המשיבה ביקשה להטיל על המערער קנס העולה על הקנס המקורי ובית משפט קמא החליט להטיל על

המערער קנס בסך 800 ₪.

6. ביום 7.8.17 פנה המערער לבית משפט קמא בבקשה לביטול פסק הדין שניתן בהעדרו ולעיכוב ביצוע גזר הדין. בבקשתו טען המערער כי נודע לו על פסק הדין שניתן בהיעדרו בעקבות דרישה לתשלום חוב מטעם המרכז לגביית קנסות. עוד טען כי ההזמנה לדיון שהתקיים ביום 25.4.18 נשלחה לרחוב ירושלים 6 כפר סבא ולא נמסרה לו. המערער לדבריו לא ידע על קיום הדיון. משכך לטענתו היתה סיבה מוצדקת להיעדרו.

עוד טען המערער כי יש לבטל את פסק הדין הואיל ונקבע בהליך משפטי שלא הוכחה אמינות מכשיר הדבורה. המערער צירף לבקשתו כתבה עיתונאית וביקש כי כל הודעה תשלח לו באמצעות ת.ד 690 שבכפר סבא.

לבקשה צורף תצהיר חתום בידי המערער שלפיו מעולם לא קיבל לכתובת מגוריו הזמנה לדיון, וכי הוא מתגורר מזה 32 שנים ברחוב גורדון 6 בכפר סבא.

7. המשיבה התנגדה לבקשה וטענה כי עד ליום 29.5.18 כתובתו המעודכנת של המערער במשרד הפנים הייתה רחוב ירושלים 6 כפר סבא. נטען כי אין בכתבה שצירף המערער משום ראיה משפטית כנגד אמינות מכשיר הדבורה וכי אין כל פגם במכשיר.

8. בהחלטה מפורטת ומנומקת שניתנה ביום 6.9.18 דחה בית משפט קמא את בקשת המערער.

צוין כי מועד הדיון אשר היה קבוע ליום 25.4.18 נקבע בהחלטה מיום 19.11.17 לאור בקשתו בכתב של המערער שהוגשה ביום הדיון לדחות את הדיון בשל קריאתו לתת תרומת דם באופן דחוף. בנסיבות אלה חזקה על המערער כי קיבל את ההחלטה בדבר דחיית מועד הדיון או לכל הפחות היה עליו לפעול לקבלת ההחלטה ולבדוק מה עלה בגורל בקשתו. משלא עשה כן, אין לו להלין אלא על עצמו.

נקבע כי המערער לא הציג טענות הגנה כלשהן ולא פירט כיצד הותרת פסק הדין על כנו תגרום לו עיוות דין. הטענה כי לא הוכחה אמינות מכשיר הדבורה היא טענה כללית ואין די בצירוף כתבה עיתונאית בנושא כדי להוות ראיה בדבר קיומו של פגם במכשיר. כן נקבע שהעונש שנגזר על המערער אינו חורג ממתחם הענישה הנהוג.

9. בקשה נוספת שהגיש המערער נדחתה על ידי בית משפט קמא מהטעם שסיים מלאכתו והמערער, ככל שחפץ בכך רשאי להגיש ערעור על ההחלטה.

המערער הגיש לתיק בית משפט קמא בקשות נוספות אשר נדחו אף הן, נוכח קיומו של הליך ערעורי תלוי ועומד.

הערעור

10. המערער מיאן להשלים עם החלטת בית משפט קמא.

11. ביום 4.11.18 הגיש המערער הודעת ערעור וכן בקשה להארכת המועד להגשת ערעור.

בהודעת הערעור העלה המערער טענות דומות לאלה אשר נטענו בבקשה שהוגשה לפני בית משפט קמא.

המשיבה התנגדה לבקשה להארכת המועד להגשת הערעור.

לטענתה המערער לא ציין מהי סיבת האיחור הניכר בהגשת בקשתו להארכת המועד. נטען כי ביום 19.11.17 הגיש המערער בקשה לדחיית מועד הדיון ומכאן ניתן להבין כי קיבל את ההזמנה ואף היה אמור להתייצב לדיון אלמלא זומן בדחיפות לתרום דם. טענותיו כנגד אמינות מכשיר הדבורה נטענו בעלמא ואין בהן ממש. המערער אף הודה בביצוע העבירה בדברים שאמר לשוטר שמסר לו את ההודעה על תשלום הקנס לאחר ביצוע העבירה.

12. למרות התנגדות המשיבה קיבל בית המשפט את הבקשה להארכת המועד להגשת הערעור והערעור נידון לגופו.

13. בדיון שהתקיים חזר המערער על טענותיו המפורטות בהודעת הערעור, ומנגד ביקשה המשיבה לדחות את הערעור.

המערער טען כי לא התייצב לדיון בבית משפט קמא בשל טעות בכתובת אליה נשלחה ההזמנה לדיון. לטענתו, מתמצית מרשם האוכלוסין במשרד הפנים עולה כי לא שינה את כתובת מגוריו מאז שנת 1988. הרשויות שולחות את דברי הדואר לרחוב גורדון 6 בכפר סבא או לתד 690 בכפר סבא. אמנם הדיון נדחה על פי בקשתו, אך ההזמנה לדיון נשלחה לרחוב ירושלים 6 ולא לכתובתו. המערער אישר כי קיבל מידע על קיומו של הדיון שהיה הקבוע ליום 19.11.17 ואולם, לדבריו, נודע לו על כך מפי שוטר ממשטרת כפר סבא. על קיומו של הדיון הנדחה מיום 25.4.18, נודע לו רק בדיעבד מהמרכז לגביית קנסות. לדבריו, לא בירר מה עלה בגורל הבקשה לדחיית דיון שהגיש, מאחר ועברו רק חודשיים. לטענתו "הכל נעשה בתום לב".

המערער הפנה לכתבה עיתונאית העוסקת באמינות מכשיר הדבורה, ולכתבות נוספות לפיהן המשטרה הסתירה מבית המשפט פרטים בהליך שעסק באמינות מצלמות המהירות.

המערער סבור כי היה על השליח שהביא את ההזמנה המקורית לכתובתו ברחוב גורדון 6 בכפר סבא להתקשר אליו ולא להסתפק בציון ההערה "עזב", כפי שעשה בפועל. הוא הסביר כי הוא מצוי בהליכי גירושין ואינו מתגורר בכתובת זו אלא בביתו של חבר. לפיכך אף ביקש לשלוח את דברי הדואר לתיבת דואר שאת מספרה ציין ולהתקשר אליו טלפונית.

14. המשיבה טענה כי העובדה שהמערער מודה כי אינו מתגורר ברחוב גורדון 6 בכפר סבא מבהירה את

ההערה "עזב" שצוינה באישור המסירה. המערער ידע על קיום הדיון שנערך ביום 19.11.17 ושלה הודעה בבוקר יום הדיון שלפיה לא יוכל להתייצב. היה על המערער לברר מהי החלטת בית המשפט שכן היה עליו לקחת בחשבון שבית המשפט כלל לא ייעתר לבקשת הדחייה.

המערער העלה בדיון בערעור טענות חדשות בדבר שוטר שעדכן אותו על מועד הדיון, טענות שלא בא זכרן בהודעותיו הקודמות והרבות. במהלך הדיון בערעור אף לא מסר המערער כתובת מגורים. באם אינו מתגורר בכתובת הרשומה במשרד הפנים היה עליו לעדכן את בית המשפט על שינוי הכתובת.

מהודעת תשלום הקנס שקיבל לידי עילה כי המערער הודה בביצוע העבירה. צוין מפיו: "הוצאתי את הרכב מהמוסך, נסעתי קצת מהר כדי לבדוק את הרכב, תוריד לי מהמהירות אין לי הרבה עבירות על מהירות, אני נהג מונית".

אשר לאמינות מכשיר הדבורה, טענה המשיבה כי אין להתייחס לטענת המערער שכן מדובר בטענה המתבססת על כתבות בתקשורת. לאחרונה פורסמו עשרות כתבות שמתייחסות לדוחות שעסקו בנהיגה במהירות מעל המותר, ומתנהלים בעניין זה הליכים בבתי המשפט שטרם הסתיימו.

15. בתגובה הדגיש המערער כי כאשר נשלחה אליו הזמנה לדיון הנוכחי גם לתיבת הדואר, קיבל את ההזמנה, בפרט שגם נערך תיאום טלפוני. לטענתו, הדברים שאמר לשוטר במעמד קבלת הודעת תשלום הקנס נאמרו בבדיחות הדעת. השוטר לא טרח לציין כי המערער גם אמר במעמד זה "שלא עבר את ה-100 קמ"ש". בסופו של הדיון ביקש המערער כי בית המשפט יבטל את הודעת תשלום הקנס, על מנת שלא יידרש להגיע שנית לדיון.

דיון והכרעה

16. בחנתי את הנתונים שלפניי ושקלתי ענייניו של המערער.

17. כמפורט בסעיף 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 -

"נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדיון לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע".

עוד ראוי להפנות לתקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974, שלפיה בעבירה כמו זו בגינה הואשם המערער רואים את ההזמנה למשפט **"כאילו הומצאה כדן גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את**

ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן".

18. על מנת שניתן יהיה לשקול ביטול פסק דין שניתן בהיעדרו של נאשם, עליו להצביע על אחת משתיים, סיבה מוצדקת לאי התייצבות לדיון ועיוות דין שייגרם לו באם לא יבוטל פסק הדין.

19. בענייננו, הוברר כי הזמנות לדיון שנשלחו לכתובתו הידועה והמוכרת של המערער אשר אף נרשמה בבקשתו להישפט, חזרו שתיהן ללא שהגיעו לידי. האחת בציון ההערה "לא נדרש" והשנייה בציון ההערה "עזב". המערער עצמו הסביר כי אינו מתגורר ברחוב גורדון 6 בכפר סבא, הגם שזו כתובתו המוכרת. לפיכך, קיימת חזקת מסירה ונראה כי המערער לא קיבל את ההזמנות לדיונים עקב הימנעותו מלקבלן.

טענתו החוזרת ונשנית של המערער בדבר טעותה של המשיבה בשליחת ההזמנות לדיון לכתובת שאינה כתובתו המופיעה בתמצית רישום האוכלוסין במשרד הפנים, אינה יכולה לעמוד.

בעניין זה אפנה אל שנפסק ברע"פ 8427/17 **מדינת ישראל נ' סאלם** (25.3.18) (להלן: "הלכת סאלם") -

"[...] **כאשר דו"ח העבירה, ההזמנה לדיון, או כתב האישום נשלחים בדואר רשום לכתובתו של המבקש במשרד הפנים, לא תעמוד לו, ככלל, טענה לקיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבות. זאת, גם אם עבר המבקש למקום מגורים אחר מבלי ששינה את כתובתו במשרד הפנים; מסירת הזימון לאדם בוגר בכתובתו הרשומה של המבקש מהווה מסירה כדין; טענות לשיבושים בהגעת דברי הדואר יש לתמוך בחומר ממשי, ואין להעלות טענות מסוג זה בעלמא וללא כל תימוכין; ככלל, טענות בדבר בלבול או שכחה של מועד הדיון לא תתקבלנה כסיבה מוצדקת לאי התייצבות, הגם שבמקרים המתאימים ניתן לטעון לקיומו של חשש לעיוות דין; גם טענות בדבר חוסר האפשרות לקבל את דבר הדואר, בשל שהייה בחו"ל, שהייה ממושכת במקום אחר בארץ, אשפוז בבית חולים וכיוצ"ב, יש לתמוך במסמכים ואין לקבל טענות מעין אלה ללא תימוכין מספיקים".**

כן נפסק ברע"פ 8892/18 **ניזרי נ' מדינת ישראל** (2.1.19) -

"**למעלה מהדרוש אציין כי אף לגופו של עניין נסיבותיו של המבקש לא מצדיקות את ביטול ההרשעה. כידוע, סעיף 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי מתיר לבית המשפט לבטל פסק דין שניתן לנאשם אשר לא התייצב לדיון, וזאת בתנאי שקיימת סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או לצורך מניעת עיוות דין. ויובהר - יש להצביע על נימוק של ממש המצדיק את אי-ההתייצבות לצורך הנעתם המחודשת של גלגלי המערכת השיפוטית לאחר שההליך הפלילי הסתיים בהרשעה".**

20. נוסף על האמור, אין חולק כי על קיומו של הדיון שהתקיים בבית משפט קמא ביום 19.11.17 ידע המערער, שכן הודיע באותו יום לבית משפט קמא כי אינו יכול להתייצב.

בנסיבות אלו, היה על המערער לברר מה עלה בגורל הודעתו. משלא עשה כן אינו יכול להישמע בטענה שלפיה קיימת סיבה מוצדקת להיעדרו מן הדיון שנדחה נוכח הודעתו שלו.

21. אשר לחשש שמא נגרם עיוות דין למערער עת נשפט בהיעדרו, זה מבוסס על הטענה לפיה נקבע כי לא הוכחה אמינות מכשיר הדבורה.

בעניין זה להבנתי ביקש המערער להיתמך בפסק הדין שניתן בגדרי עפ"ת (מחוזי חיפה) 31751-11-17 **חנא נ' מדינת ישראל** (14.1.18), וראו גם רע"פ 1759/18 **מדינת ישראל נ' חנא** (החלטות שניתנו ביום 27.12.18 וביום 2.1.19).

באותו עניין נקבע שטרם הצטברה מסה קריטית של פסיקה אשר יש בה ליצור חזקה בדבר אמינות ומהימנות המדידות הנעשות באמצעות מכשיר הדבורה. בשלב זה, באם נאשם מבקש לכפור באמינות מכשיר הדבורה, על המשיבה להוכיח את אמינותו ומהימנותו.

להבנתי סבר המערער בטעות שבפסיקה נקבע שמכשיר הדבורה אינו אמין, אולם הדברים שנפסקו אינם תומכים בכך. עוד יוער שבדברי המערער לשוטר שמדד את מהירות נהיגתו יש אף ראשית הודאה.

בהקשר דנן נאמר בהלכת סאלם -

"לסיכום, על כל הטוען לקיומה של עילה זו, במסגרת בקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר, להציג טעמים של ממש לביסוס טענתו, טעמים הנתמכים במסמכים ובראיות שיש בהם פוטנציאל של ממש לשינוי התוצאה".

22. נוכח כל האמור איני סבור כי הוכח שנגרם למערער עיוות דין שעה שנשפט בהיעדרו.

אף העונש שנגזר על המערער בהיעדרו אינו חמור כלל ועיקר, בפרט שבית משפט קמא לא היה מחויב לסכום הקנס המקורי מושא הודעת התשלום.

23. בהינתן האמור עד כה איני סבור כי נפל פגם בהחלטת בית משפט קמא לשפוט את המערער בהיעדרו, ואיני סבור כי נפל פגם בהחלטת בית משפט קמא שלא להיעתר לבקשה לביטול פסק הדין. משכך לא נמצאה עילה להתערב בפסק דינו של בית משפט קמא או בהחלטה שלא לבטלו.

סוף דבר

24. משאלו פני הדברים, אין בידי להיעתר לערעור.

הקנס ישולם עד ליום 15.5.19.

הצדדים הסכימו כי פסק הדין יינתן בהיעדרם.

המזכירות תשלח את פסק הדין לצדדים ותוודא קבלתו.

על מנת למנוע תקלות, תשלח המזכירות את פסק הדין למערער, הן לרחוב גורדון 6 כפר-סבא, מיקוד 4410602, הן לת"ד 690, סניף דואר מרכזי, התחיה כפר סבא, וכן תודיעו טלפונית על מתן פסק הדין

באמצעות טלפון מס' - 0505524092.

ניתן היום, י"ד אדר א' תשע"ט, 19 פברואר 2019, בהעדר הצדדים.